

INVENTERING OCH ARKIVSTUDIER AV NATURVÄRDEN MED ANLEDNING AV PLANPROGRAM FÖR SALTVIKS CAMPING

Uppdrag

Rio Kulturkooperativ har på uppdrag av Sjölén & Hansson Arkitekter AB gjort en arkivstudie och fältinventering avseende naturvärden på delar av fastigheten Långåker 1:6 m fl, Tanums kommun. Uppdraget syftar till att kartlägga befintlig kunskap samt att göra en naturvärdesinventering av utredningsområdet. Även en bedömning av påverkan på naturvärden av detaljplan för området har gjorts. Uppdraget har initierats på grund av planarbete för detaljplan Långåker 1:6 m fl "Saltviks camping", Tanums kommun, Västra Götaland.

Sammanfattning av program för detaljplan för Långåker 1:6 m fl "Saltviks camping"

Detaljplanen syftar till att till att pröva en utökning av campingens yta och tillse att att närområdet skyddas på lämpligt sätt. På grund av ändrade regelverk och bestämmelser, ska campingen ha färre enheter per yta. För att kompensera bortfallet av enheter vill ägaren pröva möjligheten att ytterligare områden inom fastigheten Långåker 1:6 i anspråk. Planprogrammet vill även pröva möjligheten av en tillgänglighetsanpassad camping.

Illustration 1. Södra delen av utredningsområdet med utsikt mot havet. Utredningsområdet sträcker sig mellan klippställarna på vänster sida och husvagnarna till höger och fram till blå huset som är beläget relativt centralt på fotot. Fotot är taget mot söder.

Metod

Arkivstudier genomfördes i december 2011 genom att studera aktuella kartor, satellitbilder och historisk karta. Uppgifter om förekomst av djur- och växtarter hämtades från Artportalen. Information om utpekade områden, inventeringar samt skyddade områden hämtades från skogsstyrelsens och länsstyrelsens gis-verktyg.

Fältinventering av utredningsområdet genomfördes 5 april 2012 (växlande molnighet, cirka 10 grader). Ytterligare ett besök gjordes den 25 maj samma år (cirka 25 grader och sol).

Utredningsområdet

Detaljplanområdet ligger inom riksintresseområde för naturvård enligt 3 kap § 6 (Tanumskusten SE0520150) och omges till stor del av Tjuspannans naturreservat vilket även är med i Natura 2000-nätverket (SE0520187 Tjurpannan).

Utredningsområdet ligger kustnära, knappt 500 meter från havet. I den södra delen av området går gränsen för strandskydd, illustration 1. Kusten i detta område är med i Natura 2000-nätverket (SE0520150 Tanumskusten II) och naturreservat Tanumskusten II.

Inga fynd av rödlistade eller fridlysta djur- och växtarter finns registrerade inom utredningsområdet i rapporteringssystemet Artportalen. I närområdet häckar rödlistade arter som storspov (VU-sårbar), göktyta (NT- nära hotad), hämpling (VU-sårbar), vinterhämpling (EN-starkt hotad) (Artportalen, 2011). Inga naturområden som är upptagna i inventeringar eller utpekade av länsstyrelsen och skogsstyrelsen finns inom utredningsområdet (Länsstyrelsen, 2011; Skogsstyrelsen, 2011).

Utredningsområdet, *se illustration 2*, gränsar till det nuvarande campingområdet och omfattar cirka 1,7 hektar mark.

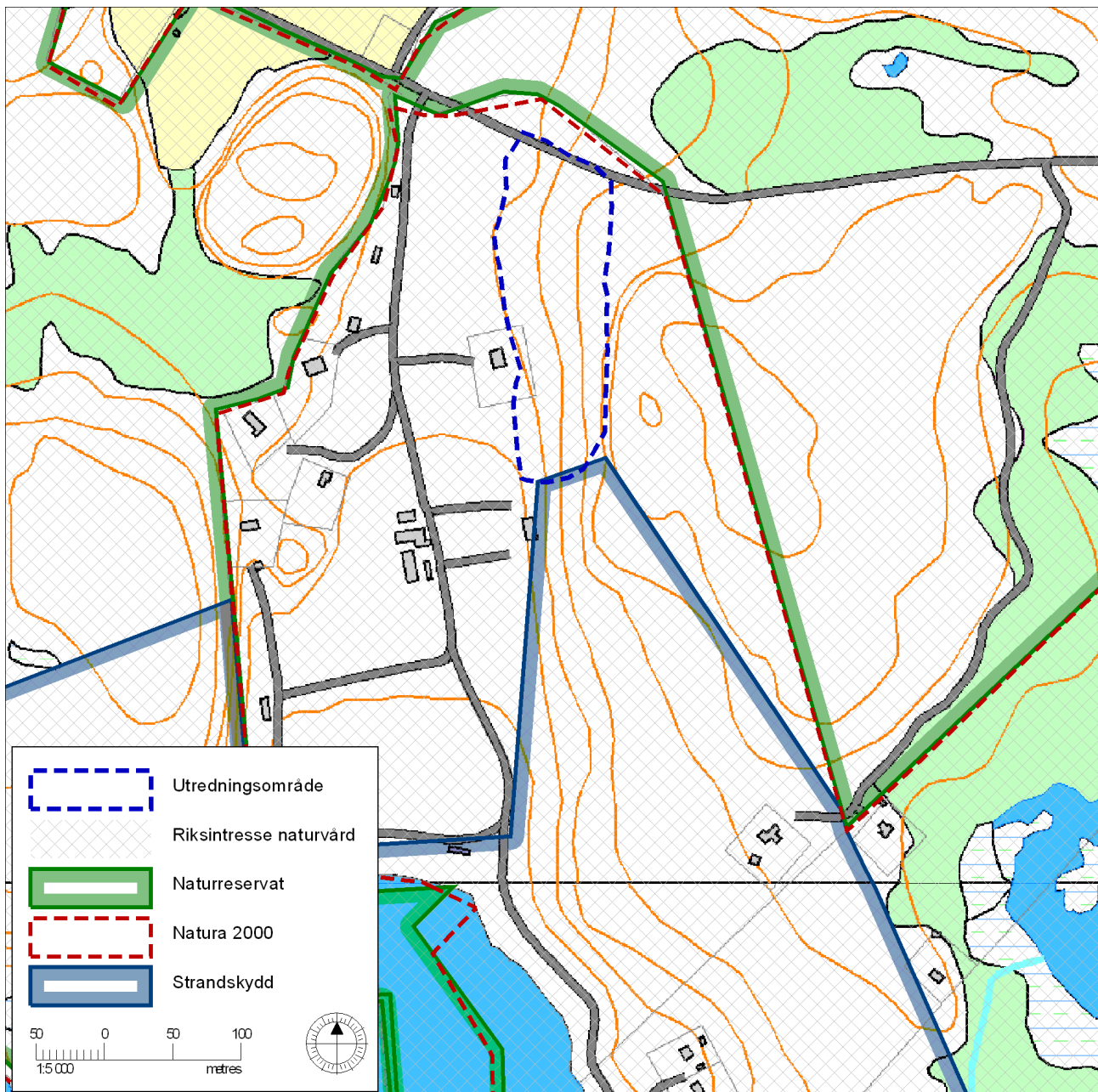

Illustration 2. Utredningsområdet i förhållande till skyddade område som Natura 2000, naturresevat och strandskydd. Utredningsområdet ligger inom riksintresseområde för naturvård.

Skyddade områden

Riksintresse för naturvård Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård (NRO 14037)

Riksintresseområdet är stort och med varierande miljöer. Området präglas av bland annat en extremt exponerad ytterskärgård i väster till skyddade grunda vattenområden i öster. Landskapet utgörs av djupt inträngande vikar och en vidsträckt skärgård. Berggrunden utgörs av granit och framträder som kalt berg i ytterskärgården och hållmarkslandskapet inom Tjurpannans naturresevat lyfts fram som särskilt framträdande. Förutsättningar för bevarande är:

- En god vattenkvalitet ska upprätthålls med avseende på eutrofierande ämnen.
- Strändernas opåverkade karaktär bibehålls.
- Fortsatt jordbruk med naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement.
- Restaurering av igenvuxna naturbetesmarker.
- Reproduktionsområden för fisk samt områden av betydelse för häckande och flyttande sjöfåglar och vidare skyddas mot fysiska ingrepp och störningar.
- Tillsyn och förvaltning av de många naturresevaten förstärks.

Natura 2000-område Tjurpannan (SE0520187)

Tjurpannan är ett av bohuskustens mest exponerade fastlandsområden. Det utsatta läget och bete har format ett mycket öppet hed- och hållmarkslandskap. De inre delarna domineras av ljunghedmarker. Huvudsyftet är att bevara ett utsatt kustområde med utmarksbete. Området är även naturreservat.

Naturtyper som är speciellt bevarandevärda inom Natura 2000-området är ånnuell vegetation på driftvallar, vegetationsklädda havsklippor, fukthed med klockljud, ris- och gräsheddar nedanför trädgränsen samt artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen. Inga växt- och djurarter är upptagna i bevarandemålen. De största hoten mot värdena i området är upphörd eller för svag hävd, dikning av våtare marker, luftföroreningar och kvävenedfall kan förändra florans sammansättning och bidra till snabbare igenväxning samt användning av avmaskningsmedel som kan påverka insektsfaunan negativt.

Natura 2000-område Tanumskusten (SE0520150)

Naturvårdsområdet Tanumskusten II omfattar området från Stridsfjorden i norr till och med Gåsöfjorden i söder. Området består av mycket skiftande vattenmiljöer, från djupt inskurna grundvikar i den inre skärgården till den yttre skärgården med större vattendjup. De marinbiologiska värdena är stora inom området. Den goda vattencirkulationen och förhållandevis höga vattentemperaturen bidrar till en hög produktion i de grunda vattenområdena. Ostronbottnarna hör till de rikaste efter kusten. Under vår, sensommar och höst utgör de grunda vattenområdena en viktig miljö för stora skaror av rastande vadar- och sjöfåglar. Även häckfågellivet är rikt.

De största hoten mot värdena i området är upphörande hävd, vindsurfing, segling, vattenskoteråkning, uppföra byggnad (exempelvis bryggor, master, vindkraftverk), muddring, rationellt skogsbruk i lövskogsbestånden, användande av handelsgödsel/kalk i betesmark/slåtteräng, luftföroreningar/försurning, ökad sedimentation av organiskt material som kan ge upphov till syrebrist på bottenarna, utsläpp av olja och kemikalier, fiske med redskap som skadar bottenarna och icke selektiva fiskeredskap och svall från fartyg kan påverka zoneringsen.

Resultat och bedömning

Utredningsområdet ligger i en västligt vänd sluttning mot en moränås. Området är nyligen avverkat. Tidigare var det antagligen gles tallskog, nu växer det en, ljung och lite blåbärsris, *illustration 3*. Enstaka döda enar tyder på att det tidigare var igenväxt betesmark. Enligt den ekonomiska kartan från 1938 var området tidigare betesmark (Rikets allmänna kartverksarkiv, 1938). Inga arter av naturvårdsintresse eller arter associerade till äldre hävdade marker hittades i området.

Illustration 3. Lågväxande enbuskar och ljung, den dominerande vegetationen i utredningsområdet. Fotot är taget mot sydost.

Illustration 4. Norra delen av utredningsområdet. En trädridå med ung björk och sälg i norra delen skärmar av mot vägen. Till höger skimtar ett mindre sandtag. Fotot är taget mot nordost.

Området kan vara lämplig miljö för hotade arter som sandödlor och hasselsnok. Ett mindre område med sand och sten finns i den norra delen av området, till höger på *illustration 3*. Det sandiga området ligger i en sluttning som är nordväst vänt vilket inte är optimalt för sandödlor. Under besök i fält har dock inga av dessa arter observerats. Det andra fältbesöket gjordes en solig och varm dag i slutet av maj då dessa arter är möjligheten att observera dessa arter är relativt stor.

Byggnation inom det föreslagna utredningsområdet torde inte påverka angränsande reservat och N2000-område under förutsättning att eutrofiering av strandområdena i Saltvik och kringliggande kuststräcka undviks. Strandzoner utgör en mycket artrik biotop på grund av de många olika habitaten man kan finna där. Om en byggnation förväntas leda till ett ökat besöksstryck på kringliggande strandzoner är det viktigt att dessa förblir opåverkade i så stor utsträckning som möjligt. Planen bör inte motverka bevarandesyftena för riksintresseområdet Fjällbacka och Grebbestads kust och skärgård. Bevarandeförutsättningar för riksintresseområdet som bedöms aktuella att beakta är:

- En god vattenkvalitet upprätthålls med avseende på eutrofierande ämnen.
- Restaurering av igenvuxna naturbetesmarker.
- Strändernas opåverkade karaktär bibehålls.

För att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område krävs tillstånd, även om åtgärden utförs utanför området. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett område, bör man samråda med länsstyrelsen innan man påbörjar en åtgärd.

Källor

Artportalen 2011. Rapporteringssystem för djur och växter, [www. Artportalen.se](http://www.artportalen.se).
Besökt 2011-12-20.

Länsstyrelsen 2011, Informationskartan GIS VG, <http://gisvg.lst.se/website/gisvg/>
Besökt 2011-12-20.

Rikets allmänna kartverks arkiv 1938, Ekonomiska kartan 1938
Skogsstyrelsen 2011, Skogens pärlor, www.skogsstyrelsen.se. Besökt 2011-12-20.